

**УХВАЛА
ПЕРШОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Павлова Валентина Володимировича про відповідність Конституції України (конституційність) частини першої статті 26, пункту 1 частини першої статті 36 Цивільного процесуального кодексу України

Київ
14 травня 2024 року
№ 87-1(II)/2024

Справа № 3-72/2024(151/24)

Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у складі:

Юровська Галина Валентинівна (голова засідання),
Первомайський Олег Олексійович,
Мойсик Володимир Романович (доповідач),

розглянула на засіданні питання щодо відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Павлова Валентина Володимировича про відповідність Конституції України (конституційність) частини першої статті 26, пункту 1 частини першої статті 36 Цивільного процесуального кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Мойсика В.Р. та дослідивши матеріали справи, Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Павлов В.В. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність частинам першій, п'ятій статті 55, пункту 1 частини другої статті 129 Конституції України (конституційність)

частину першу статті 26, пункт 1 частини першої статті 36 Цивільного процесуального кодексу України (далі – Кодекс).

Згідно з Кодексом „підсудність справи, у якій однією зі сторін є суд або суддя суду, до підсудності якого віднесена ця справа за загальними правилами, визначається ухвалою суду вищої інстанції, постановленою без повідомлення сторін“ (частина перша статті 26); суддя не може розглядати справу і підлягає відводу (самовідводу), якщо „він є членом сім’ї або близьким родичем (чоловік, дружина, батько, мати, вітчим, мачуха, син, дочка, пасинок, падчерка, брат, сестра, дід, баба, внук, внучка, усиновлювач чи усиновлений, опікун чи піклувальник, член сім’ї або близький родич цих осіб) сторони або інших учасників судового процесу, або осіб, які надавали стороні або іншим учасникам справи правничу допомогу у цій справі, або іншого судді, який входить до складу суду, що розглядає чи розглядав справу“ (пункт 1 частини першої статті 36).

Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів убачається таке.

У липні 2023 року Павлов В.В. звернувся до Малиновського районного суду міста Одеси з позовом до Фастовця В.М. про визнання інформації недостовірною та такою, що порушує права на повагу до гідності, честі та недоторканності ділової репутації, стягнення моральної шкоди, треті особи – Вища рада правосуддя, Одеський апеляційний суд, Малиновський районний суд міста Одеси, Суворовський районний суд міста Одеси, Кічмаренко С.М., Артеменко І.А., Далеко К.О.

Малиновський районний суд міста Одеси рішенням від 15 січня 2024 року відмовив у задоволенні позову Павлова В.В., а ухвалою від 15 січня 2024 року відмовив у затвердженні мирової угоди від 26 серпня 2023 року, укладеної між Павловим В.В. та Фастовцем В.М.

Не погодившись із указаними судовими рішеннями Малиновського районного суду міста Одеси, Павлов В.В. звернувся з апеляційною скаргою до Одеського апеляційного суду, який ухвалою від 11 березня 2024 року, керуючись частиною першою статті 26 Кодексу, передав справу Павлова В.В. голові

Одеського апеляційного суду для вирішення питання про направлення справи до Верховного Суду для визначення підсудності.

Виконуючий обов'язки голови Одеського апеляційного суду розпорядженням від 14 березня 2024 року вказану цивільну справу направив до Верховного Суду для визначення підсудності.

Верховний Суд ухвалою від 21 березня 2024 року відмовив у задоволенні клопотання про визначення підсудності у цивільній справі за позовом Павлова В.В. Зокрема, Верховний Суд зазначив, що Одеський апеляційний суд і голова Одеського апеляційного суду Артеменко І.А. не є сторонами в указаній цивільній справі, а тому немає підстав для визначення підсудності в порядку, встановленому частиною першою статті 26 Кодексу.

Одеський апеляційний суд ухвалою від 24 квітня 2024 року призначив цивільну справу за позовом Павлова В.В. до розгляду.

На думку Павлова В.В., оспорювані приписи Кодексу не відповідають приписам частин першої, п'ятої статті 55, пункту 1 частини другої статті 129 Конституції України, оскільки вони не встановлюють, „що якщо третьою особою по справі є голова суду, який зацікавлений в вирішенні спору, то підсудність справи визначається ухвалою суду вищої інстанції, постановленою без повідомлення сторін“. Павлов В.В. стверджує, що внаслідок цього порушено його право будь-якими не забороненими законом засобами захищати свої права і свободи від порушень і протиправних посягань, гарантоване частиною шостою статті 55 Основного Закону України.

2. Розв'язуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга є прийнятною, зокрема, за умов її відповідності вимогам, визначеним статтями 55, 56 цього закону (абзац перший частини першої статті 77); конституційна скарга має містити конкретні приписи закону України,

які належить перевірити на відповідність Конституції України, та конкретні приписи Конституції України, на відповідність яким належить перевірити закон України, а також обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих приписів) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункти 5, 6 частини другої статті 55). Отже, суб'єкт права на конституційну скаргу, стверджуючи про невідповідність оспорюваного закону України (його окремих приписів) Основному Закону України, повинен навести аргументи, які б свідчили про обґрунтованість змісту і вимог конституційної скарги.

З аналізу остаточного судового рішення – ухвали Верховного Суду від 21 березня 2024 року – убачається, що всупереч твердженню Павлова В.В. положення пункту 1 частини першої статті 36 Кодексу Верховний Суд не застосовував. Отже, в цій частині конституційна скарга не відповідає вимогам частини першої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Особа, яка звертається до Конституційного Суду України, повинна не лише зазначити, а й аргументовано довести, як саме оспорюваний закон (його окремі положення), який був застосований в остаточному судовому рішенні в її справі, порушує її гарантоване Конституцією України право [Ухвала Першого сенату Конституційного Суду України від 13 червня 2018 року № 20-у(І)/2018]. Однак Павлов В.В. не зазначає, яким чином застосування частини першої статті 26 Кодексу порушило його конституційне право будь-якими не забороненими законом засобами захищати свої права і свободи від порушень і протиправних посягань, обмежившись лише цитуванням частини шостої статті 55 та пункту 1 частини другої статті 129 Основного Закону України.

Конституційний Суд України неодноразово зазначав, що цитування приписів Конституції України, наведення змісту положень законів без аргументації невідповідності Конституції України оспорюваних положень закону України не є обґрунтуванням тверджень щодо їх неконституційності (ухвали Великої палати Конституційного Суду України від 24 травня 2018 року

№ 23-у/2018, від 24 травня 2018 року № 24-у/2018, від 31 травня 2018 року № 27-у/2018, від 7 червня 2018 року № 34-у/2018).

Зі змісту конституційної скарги вбачається, що Павлов В.В., цитуючи окремі норми Конституції України, юридичні позиції Конституційного Суду України, рішення Європейського суду з прав людини, судові рішення у своїй справі, не навів аргументів щодо неконституційності частини першої статті 26 Кодексу, зокрема не обґрунтував взаємозв'язку між її змістом та статтями Основного Закону України, а фактично висловив незгоду із законодавчим регулюванням порядку визначення підсудності цивільних справ та із судовими рішеннями в його справі, що не може вважатися належним обґрунтуванням тверджень про невідповідність Конституції України оспорюваних приписів Кодексу в розумінні пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“ [Ухвала Другого сенату Конституційного Суду України від 15 вересня 2021 року № 14-у(II)/2021].

Наведене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Павлова Валентина Володимировича про відповідність Конституції України (конституційність) частини першої статті 26, пункту 1 частини першої статті 36 Цивільного процесуального кодексу України на

підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Першої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ПЕРША КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**